

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Σταυροπούλου Ελένη¹, Μανωλοπούλου Κωνσταντίνα²

1. Νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center

2. Νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center

Εισαγωγή: Η ελονοσία (malaria) προκαλείται από το παράσιτο «πλασμώδιο της ελονοσίας» (*E. Plasmodium*) και είναι μία από τις κύριες αιτίες των καταστροφικών επιδημιών που συνέβησαν στο παρελθόν. Συμβαίνει σε τακτά χρονικά διαστήματα μετά από υπερβολικές βροχές και πλημμύρες. Η ελονοσία ενδημεί σε περισσότερες από 80 χώρες/περιοχές, κυρίως στην υποσαχάρια Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική. Στις ανεπτυγμένες χώρες εξαλείφθηκε όμως μέσω εντατικών προγραμμάτων ελέγχου. Στην Ελλάδα η νόσος εκριζώθηκε το 1974.

Σκοπός: Ο προσδιορισμός μέσα από τη βιβλιογραφική διερεύνηση θεμάτων που αφορούν την διαχείριση επιδημιών ελονοσίας στην Ελλάδα και Διεθνώς.

Υλικό- Μέθοδος: Τα άρθρα που χρησιμοποιήθηκαν προήλθαν από τις βάσεις δεδομένων του PubMed, Medline, World Health Organization, Malaria Journal. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας αφορούσε στην περίοδο 1996-2019, με λέξεις κλειδιά: malaria, επιδημία ελονοσίας, managing malaria, malaria epidemics in Greece, malaria epidemics. Κριτήρια αποκλεισμού άρθρων αποτέλεσαν η γλώσσα, εκτός της ελληνικής και της αγγλικής. Στην ανασκόπηση συμπεριλήφθηκαν 28 άρθρα.

Αποτελέσματα: Σχεδόν το ήμισυ του παγκόσμιου πληθυσμού διατρέχει τον κίνδυνο της ελονοσίας. Στην ενδημία της Ελλάδας το 2012 το πιο σημαντικό ήταν ότι δημιουργήθηκε μια κινητή ομάδα με έδρα τον Ευρώτα, από το ΚΕΕΛΠΝΟ και τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα η οποία εφάρμοσε το σύστημα πόρτα-πόρτα για την ανίχνευση των ατόμων με ελονοσία. Το ενδεχόμενο τοπικής μετάδοσης ελονοσίας είναι υπαρκτό σε ευάλωτες περιοχές της Ελλάδας, όπου συνδυάζεται η παρουσία ικανού πληθυσμού του κατάλληλου διαβιβάστη (ανωφελούς κουνουπιού) με την παρουσία ασθενών με ελονοσία που έρχονται από ενδημικές για την ελονοσία χώρες. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προωθεί την κατοίκον διαχείριση της ελονοσίας ως μια σημαντική στρατηγική για την Αφρική. Όσον αφορά την Ασία, το πιο αξιοσημείωτο εύρημα αφορά μία ομάδα 13 χωρών που εργάζεται για την εξάλειψη της ελονοσίας.

Συμπεράσματα: Προκειμένου να βελτιωθεί και να τυποποιηθεί η θεραπεία της ελονοσίας είναι αναγκαίο να αναθεωρηθούν υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές διάγνωσης και θεραπείας για τους εργαζόμενους της υγείας. Συμπεραίνεται ότι το πιο κατάλληλο μέτρο για την ανίχνευση και θεραπεία της ελονοσίας στην Αφρική φαίνεται να είναι η τεχνική διαχείρισης της ελονοσίας στην κοινότητα, ενώ για την Ελλάδα ισχύει ότι η συνεχής εφαρμογή του ολοκληρωμένου σχεδίου είναι σε ετοιμότητα για την ελονοσία.